

COMUNICAT

Per unes festes i celebracions sense pirotècnia

UPF-CAE / Barcelona, juny 2025

Des del UPF-Centre for Animal Ethics, volem expressar el nostre desconcert davant el fet que siguin les pròpies autoritats públiques les que mantinguin la intenció de continuar destinant els diners de tota la ciutadania a pràctiques pirotècniques completament innecessàries i altament perjudicials.

Diversos estudis i organitzacions ecologistes i de protecció animal han alertat sobre els greus efectes físics i psicològics que provoquen els focs artificials i els petards en tots els animals. Limitant-nos només a l'impacte del soroll i els llampecs de llum en els animals domèstics, els veterinaris reporten taquicàrdies, tremolors, atordiment, nàusees, desorientació, pànic i fins i tot morts per fallada cardíaca. A això cal afegir-hi l'impacte sobre els animals no domèstics, que es veuen sorpresos de manera sobtada per aquests esclats, sense cap possibilitat d'anticipar-los ni d'entendre'n l'origen. També s'han de tenir en compte els danys indirectes provocats per la dispersió de residus pirotècnics i els seus components químics al sòl i al mar. És profundament irresponsable causar aquest tipus de dany, més encara quan hi ha dades científiques que demostren que, en els casos analitzats, els efectes són clarament nocius o molt nocius, arribant fins i tot a provocar la mort.

La majoria de mamífers i ocells tenen sistemes auditius extremadament sensibles, dels quals depenen per detectar amenaces, fugir i sobreviure. Davant d'un soroll sobtat —que, a més, sovint es produeix durant les seves hores de descans— senten pànic i desorientació. Això els porta a intents desesperats de fugida, caigudes, abandonament de nius amb ous, dispersió accelerada de grups familiars amb pèrdua de cries, autolesions o desaparicions. Així ho confirmen informes d'organitzacions amb experiència veterinària (A(VATMA, 2017; Humane World for Animals, 2025; NZVA, 2019; RSPCA, 2019) i investigacions acadèmiques (Bateman et al, 2023; Coulter, 2023; Hoekstra et al, 2024; NIOO-KNAW, 2022; Saporio et al, 2025).

Molts animals es mantenen afectats durant dies després de l'exposició, ja que els estímuls sonors d'alta intensitat, inesperats i incontrolables per a ells, generen respostes de por i ansietat equiparables a l'estrès posttraumàtic en humans.

Aquestes pràctiques es duen a terme sense cap justificació real i, en molts casos, amb fons públics, malgrat que també són perjudicials per a nombroses persones vulnerables que pateixen trastorns cardíacs o d'ansietat.

Cada vegada més ciutadans perceben aquestes formes de celebració com a primitives i mancades de consideració, i manifesten el seu desig d'alternatives més respectuoses. Les tecnologies actuals permeten oferir espectacles festius de baix impacte ecològic, com els muntatges amb làser o drons, que poden ser igual o més gaudibles per a tothom.

Per tot això, fem una crida urgent a les autoritats, institucions i a la ciutadania perquè reconsiderin l'ús de pirotècnia en actes públics i celebracions festives. **Demaneu avançar cap a alternatives festives que respectin tots els habitants de l'entorn —humans i no humans—, i posar fi a aquestes pràctiques tan perjudicials o, com a mínim, optar per focs artificials silenciosos i reduir al màxim els estrèpits, tant en freqüència com en intensitat.**

Referències

- AVATMA. 2017. "Informe técnico veterinario sobre los efectos de la pirotecnia en animales". Madrid: Asociación de Veterinarios Abolicionistas de la Tauromaquia y del Maltrato Animal. <https://avatma.org/wp-content/uploads/2017/03/informe-pirotecnia.pdf>
- Bateman, Philip W., Laren N. Gilson i Penelope Bradshaw. 2023. "Not Just a Flash in the Pan: Short and Long Term Impacts of Fireworks on the Environment". *Pacific Conservation Biology* 29(5), 396-401. <https://doi.org/10.1071/PC22040>
- Coulter, Kendra. 2023. "The Devastating Effects of Fireworks on Pets and Wildlife." *The MIT Press Reader*, 3 juliol. <https://thereader.mitpress.mit.edu/the-devastating-effects-of-fireworks-on-pets-and-wildlife/>.
- Hoekstra, Bart, Willem Bouten, Adriaan Dokter, Hans van Gasteren, Chris van Turnhout, Bart Kranstauber, Emiel van Loon, Hidde Leijnse i Judy Shamoun-Baranes. 2024. "Fireworks Disturbance Across Bird Communities". *Frontiers in the Ecology and the Environment*, 22: e2694. <https://doi.org/10.1002/fee.2694>
- Humane World for Animals. 2025. "Fireworks: An Explosion of Fear for Animals." Washington: Humane World for Animals. <https://www.humaneworld.org/en/resources/fireworks-explosion-fear-animals>
- NZVA. 2019. "Position Statement: Fireworks sale and use". Wellington: New Zealand Veterinary Association <https://nzva.org.nz/positions-advocacy/position-statements/fireworks/>
- NIOO-KNAW. 2022. "Fireworks Have Long-Lasting Effects on Wild Birds." NIOO News, 25 novembre. Wageningen: Netherlands Institute of Ecology <https://nioo.knaw.nl/en/news/fireworks-have-long-lasting-effects-on-wild-birds>
- Saporito, Antonio F., Terry Gordon, Beck Kim et al. 2025. "Skyrocketing pollution: assessing the environmental fate of July 4th fireworks in New York City". *Journal of exposure science & environmental epidemiology* 35, 214–222. <https://doi.org/10.1038/s41370-024-00701-x>
- RSPCA. 2019. "Fireworks and animal welfare". London: Royal Society for the Prevention of Cruelty to Animals. <https://assets.publishing.service.gov.uk/media/5f92de15d3bf7f35f06ae3b4/fireworks-evidence-submission-rspca.pdf>